

Tórolvur Mohr Olsen:

Teir hava sett á katastrofugrunnin

Vit koma inn í eina nýggja fiskivinnukreppu — játtanin til ráfiskagrunnin er langt síðani uppbrúkt

Tað er alt meira vanligt at vit hava val í úrtíð. Í hesum fari er tað eitt fólkatingsval.

Valskeiðið hjá hesum tingi er 4 ár. Men hoyrir næstan fortiðini til, at tey valdu umboðini virka hetta tíðarskeiðið út.

Ein orsök til hetta man ivaleyst vera ótrygg politisk viðurskipti. Tað uppstanda kreppur, sum hesi valdu umboð ella flokkar ikki hava hegni til ella siggja seg forar fyri at loysa.

Avleiðingin av hesum er, at tað verður farið út-aftur til val. Tá ið tosað verður um politiskar kreppur, so kann ikki annað sigast enn at vit herheima hesi seinastu 3 árinu eru komin væl við, men hetta hevur tó ikki ført við sær nýval, tí núverandi stýri hevur heldur valt einki at gera við hesar politisku trupulleikar.

Ein hevur varhugan av,

at hesir politisku trupulleikar — her hugsi eg serliga um fiskivinnuna — skulu goymast til eina komandi samgongu.

Sitandi samgonga sær seg ikki foran fyri at loysa hetta »problemið«. Kreppur innan fiskivinnuna er ikki nakað ókent fyrbrigdi her hjá okkum. Hesar kreppur kunnu hava ymiskar orsøkir, sum t.d. útboðið á heimsmarknaðinum av fiskavörum hevur verið ov stórt, soleiðis at fiskaprisirnir hava verið lægri; eisini at tað hava verið ring fiskiár og mangt annað, sum ein so viðbrekin vinna kann koma út fyri.

Men tað hevur tibetur í flestu forum verið soleiðis, at landsins politiski myndugleiki hevur ásað at fiskivinnan er tað berandi hjá okkum og samfelagnum sum heild og komið vinnuni til hjálpar. Nú nevndi eg at so-

leiðis hevur tað verið í flestu forum, men tað eru tó undantøk. Hesi undantøk hava verið samansettingin av teimum til eina og hvørja tíð sitandi landsstýrum og politiskum samgongum at gera.

Tað hevur vist seg, at tá ið vit hava havt reinar borgarligar samgongur, so hevur hegndi — ella kanska tørvandi vilji — at loysa hesar kreppur ikki verið so góður, men tað er møgult at hetta samsvart við tann gamla borgarliga politikkinn: at tað, ið ikki kann standa, má falla.

Tað er bert tað, at í dag dugur hesin politikkur ikki.

Vinnuhjólini mugu fyri einhvønn pris mala. Eg havi nevnt, at kreppur innan fiskivinnuna eru ikki ókendar hjá okkum. Ein tilik kreppa tók seg upp mitt í hálvtrissárunum, orsøkin tá var, at

veiðiflotin var ótíðarhóskandi og niðurslitin. Hetta færdi við sær at færoyingar í túsdatali, bæði menn og kvinnur, máttu leita av landinum fyri at livbjarga sær; tá høvdu vit eina borgarliga stjórn. Hvat hon gjørdi fyri at loysa hesar trupulleikar, tað vita øll — tað var einki. Tað kom eingin vend í fyrr enn aftan á valið 1958, tá ið javnaðarflokkurin kom at standa á odda fyri einum nýggjum landsstýri.

Í 1979 var aftur ein stór kreppa innan fyri fiskivinnuna. Orsøkin var tørvandi veiðumøguleikar og serliga teir høgu oljuprisirnir. Vandi var fyri at allur veiðiflotin kom at liggja.

Javnaðarflokkurin, sum eisini tá hevði leiðsluna í landsstýrinum var við til at taka tey tøk, ið máttu takast fyri at fáa vinnuhjólini aftur at mala, men tað má áðanast, at hetta

kostaði fyri hvønn einstakan samfelagsborgara. Nevnt kann, at stuðulin til fiskivinnuna svaraði til umleið 30% av táverandi figgjárlóg.

Í 1980 fingi vit aftur eina reina borgarliga stjórn. Síðani henda stjórn tók við eru upphæddirnar á figgjárlógini tvífaldaðar, men her er bert eitt undantak. Stuðulin til fiskivinnuna er í krónum og oyrum tann sami sum fyri 4 árum síðani, t.v.s. tað sama sum at her er ein munandi niðurskurður orsakað av dýrtíðini.

Í mun til figgjárlógina 1979, hvar stuðulin til fiskivinnuna var 30% er henda upphædd bert umleið 15% í dag.

Øll vita vit, at vit eru í ferð við at koma inn í eina nýggja fiskivinnukreppu. Avreiðingarpisirnir fella, soleiðis at tað skjótt ikki lønar seg at fara til útróðr-

Tórolvur M. Olsen
fólkatingsvalevni
skrivar

ar. Játtanin til ráfiskagrunnin er uppbrúkt fyri langari tíð síðani. Tann uppspardi peningurin í tiltaksgrunninum røkkur valla hetta prístíðarskeiðið út.

Á fyriliggjandi uppskoti til nýggja figgjárløgtingslóg frá 1/4-1984–31/3-1985 er ikki ein króna meira avsett til ráfiskagrunnin.

Eg rokni við at fleiri spyrja — serstakliga fiskimenn — hvussu ætlar landsstýrið at loysa hesa kreppuna.

Er ætlanin tann, at bert fiskimenn skulu bera henda lønarniðurskurð.

Um so er, so kunnu vit tosa um borgarligan politikk. Og at søgan endurtekur seg frá árunum 1950 — 1958.

Tórolvur Mohr Olsen

Bil til valstaðið

Javnaðarveljarar í Havn sum ynskja bil til og frá valhølinum kunnu ringja til

Suðurstreymoyar Javnaðarfelag
telefon 17620

mánakvøldið eftir kl. átta ella frá týsmorgninum kl. 9.

Javnaðarveljarar í Klaksvík

kunnu fáa bil til og frá valhølinum við at ringja telefon 56500 ella 56501 við javnaðarkvøðu
Norðoya javnaðarfelag

Veljið
javnaða
samhuga
veljið

Javnaðarflokkin

Nei til vina- og kenningapolitikk - veljið Javnaðarflokkin